Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Valtionavustus luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten hoitotoiminnan järjestämiseksi

Hanne Lohilahti
erityisasiantuntija, YM
14.10.2022

Avustuksen myöntämisen perusteet

- YM myöntää valtionavustuslain (688/2001) mukaista harkinnanvaraista valtionavustusta luonnonsuojelulain nojalla **rauhoitettujen vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten** hoitotoiminnan järjestämiseksi.
- Valtionavustuslain mukaan **yleisavustus** voidaan myöntää valtionavustuksen saajan toimintaan yleisesti tai tiettyyn osaan sen toiminnasta.
  - Valtionavustuksen yleisavustuksen käytön raportointi, seuranta ja valvonta toteutuvat jälkikäteen päätöksentekoa seuraavana vuonna, minkä takia vuonna 2022 toiminnan toteutuneiden kokonaiskustannusten määrästä saadaan tieto vasta huhtikuussa 2023. Avustus myönnetään siis hakijan kyseisen vuoden kustannusarvion perusteella, jotka todennetaan vasta seuraavana vuonna.
- Tuki on käytettävä pelkästään luonnonsuojelulain nojalla rauhoitettujen vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten hoitamiseen, eikä sitä saa käyttää miltään osin tuensaajan mahdolliseen muuhun toimintaan.
- Avustusta ei voida käyttää EU-valtiotukisääntelyssä tarkoitettuun taloudelliseen toimintaan.

Edellytykset hakijalle

- Hakijalla on oltava käytännössä osoitettu kokemus ja osaaminen vahingoittuneiden luonnonvaraisten eläinten hoidosta, sekä erinomainen asiantuntemus avustuksen kohteena olevasta toiminnasta.
- Hakijalla on oltava tarkoitukseen soveltuvat tilat ja hakija vastaa siitä, että tarvittavat luvat toiminnan järjestämiseksi ovat olemassa.

➢Edellytysten täyttymisen luotettava toteaminen mahdotonta, koska toiminta ei ole luvanvaraista

➢Puutteista saadaan tietoja ainoastaan jälkikäteen, usein ulkopuolisilta tahoilta

Avustuspäätöksen harkinnan kriteerit

Harkinnassa otetaan huomioon:

- hakijan edellytykset hakemuksen kohteena olevan toiminnan järjestämiseksi,
- yhteisön maantieteellinen kattavuus ja
- toiminnan vaikuttavuus, jota arvioidaan:
  - hoidettavien eläinten määrällä ja luontoon palautettavien eläinten määrällä
  - avustuksen tarpeellisuus suhteessa avustuksen kohteena olevaan toimintaan sekä yhteisön talouteen ja muihin tukiin nähden.
- Myönnettävän avustuksen määrä voi vaihdella näiden harkintakriteerien perusteella.

Avustuspäätöksen ehdot

- Avustuksen enimmäismäärä, joka voi olla enintään 75 %:a avustuksen saajan varsinaisen toiminnan kuluista (vuonna 2022)
- Avustus ei saa yhdessä muiden julkisten tukien (kts. valtionavustuslaki 4 § 2) kohta) kanssa ylittää varsinaisen toiminnan kuluja.
- Valtionavustuksen saajan tulee viipymättä palauttaa virheellisesti, liikaa tai ilmeisen perusteettomasti saamansa valtionavustus tai sen osa.
- Valtionavustuksen saajan tulee palauttaa valtionavustus tai sen osa myös, jos sitä ei voida käyttää valtionavustuspäätöksessä edellytetyllä tavalla.
- Valtionavustuksen saajan tiedonantovelvollisuus
  - Valtionavustuksen saajan tulee antaa valtionapuviranomaiselle valtionavustuspäätöksen ehtojen noudattamisen valvomiseksi oikeat ja riittävät tiedot.
  - Valtionavustuksen saajan tulee ilmoittaa viipymättä valtionapuviranomaiselle valtionavustuksen käyttötarkoituksen toteutumiseen vaikuttavasta muutoksesta tai muusta valtionavustuksen käyttöön vaikuttavasta muutoksesta.

Avustustoimintaan osoitetun määrärahan jatkuvuus ja riittävyys

- Valtionavustukset ovat harkinnanvaraisia etuuksia ja niiden myöntäminen edellyttää, että eduskunta osoittaa kyseisen vuoden valtion talousarviossa tähän varoja.
- Avustus myönnetään momentilta 35.10.21 (eräät luonnonsuojelun menot), joka on kohdennettu pääosin Helmi-ohjelman toimeenpanoon sekä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (METSO) toimeenpanon edistämiseen, suojeluun ja hoitoon.
- Määrärahan riittävyys tulisi turvata, etteivät avustukseen osoitetut määrärahat vähentäisi vapaaehtoiseen luonnonsuojeluun osoitettuja resursseja. Lisäksi rahoituksen jatkuvuus mahdollistaa avustuksen nojalla toimivien toiminnan ja tilojen kehittämisen

Luonnonvaraisten loukkaantuneiden eläinten hoitotoimintaan käytetyn määrärahan suuruus 2019-2022

Vuosi	Luonnonvaraisten loukkaantuneiden eläinten hoitotoimintaan, euroa	Talousarvioesityksen mukaiset 21-momentin määrärahat yhteensä, euroa
2019	295 112	2 690 000
2020	314 800	35 390 000
2021	855 021	37 642 000
2022	620 658	25 720 000
2023		15 740 000